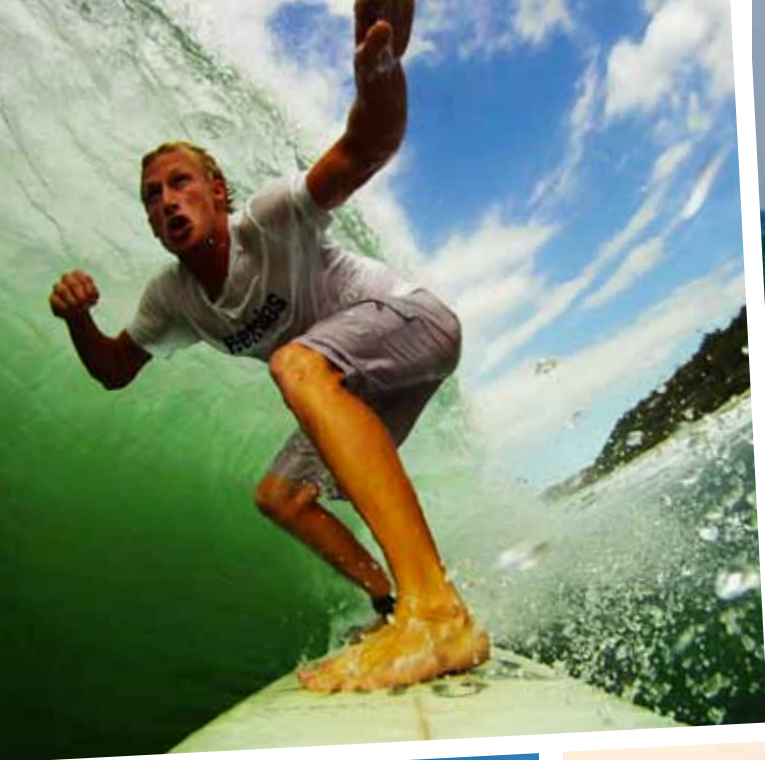

Surfing

Många människor börjar surfa. Få slutar. När du väl tagit din första våg så är du fast. Att tajma naturens krafter i en dans av glädje och adrenalin är helt enkelt en otrolig känsla. Att bli en del av någonting större och befinna sig exakt i nuet. Och kan du inte hävda dig i vattnet så är väl få saker häftigare än en solbränd surfare som glider runt med en bräda på stranden? ►

Intro

Surfing går att dela upp i flera olika delar- windsurf, kitesurf och vågsurf. Samt en massa olika varianter på det. Här ska det fokuseras på vågsurfing, alltså där man surfar på vågor utan hjälp av segel eller kite. De bästa surfarna i världen tävlar på ASP (Association of Surfing Professionals) World Championships Tour. Där tämpas de 44 bästa surfarna om att bli legendariska. Det finns ingen svensk på topp 44, men Freddie Meadows tävlar på World Qualifying Series där man kvalificerar sig.

Walk on water – om att lära sig dansa på vågorna

Jens Holmer och Peter Sahlberg har bestämt sig för att få svenskarna att gå på vatten. De startar surfcamps över hela världen och för dem tar sommaren aldrig tar slut. Välkommen till en värld där noserides blandas med surfvax, shakas och blonderat hår.

Grunden i allt är kärlek. Kärlek till havet, till vågorna. Surfing är ingen sport, det är en lek. Det är baserat på det hawaiianska ordet Aloha som betyder kärlek, tillgivenhet och frid. The Aloha Spirit. Ofta förknippas surfing med punk och lokalism, det vill säga surfgång som avskyr besökare. Det ligger ganska långt från grundtanken menar både Jens och Peter.

– För oss har det alltid handlat om passion. Jag älskar surfing mer idag än igår och så kommer det fortsätta livet ut. Den glädjen och lekfullheten vill vi förmedla till våra kursdeltagare, säger Peter.

Peter och Jens hade länge funderat på att starta en surfskola sedan de träffades på Hawaii 1998. Våren 2006 var det dags för drömmen att bli verklighet. De slutade båda från välbetalda jobb inom reklambranschen för att testa vingarna. Fyra år senare så har de surfcamps i Biarritz,

Profiler i världen

KELLY SLATER

- räknas som världens bästa surfare och har tagit hem världstouren inte mindre än nio gånger vilket är mer än någon annan surfare någonsin uppnått. Han anses vara en av de största talangerna som surfing någonsin skådat och är sportens största omslagspojke.

LAIRD HAMILTON

- världens bästa storsvågssurfare. Han var med och skapade så kallade tow in surfing där man dras in i vågen av jetskis för att kunna droppa in i stora vågor som är för snabba för att hinna paddla in i. Han flyttar hela tiden fram gränserna för vad som är möjligt.

LAYNE BEACHLEY

- australiensiskan är en av världens mest framgångsrika surfare och har tagit hem världscupen sju gånger. Hon anses av många vara en surfliegend och är nu också en entreprenör som anordnar egna tävlingar.

JOEL TUDOR

- tog tillbaka 60- och 70-talets retrotrender och såg till att longboard surfing hamnade i rampjuset igen under nittiotalet. Han anses vara en av världens mest stilfulla surfare oavsett bräda.

ROB MACHADO

- anses vara en riktig soul surfer trots att han surfar en helt vanlig shortboard. Han har lagt tävlandet på hyllan men figurerar ofta i surfmagasin och filmer.

Costa Rica, Galicien och Maldiverna och snart även Kalifornien.

- Kärnan har hela tiden varit att upptäcka och att leva efter vårt motto- sommaren tar aldrig slut, säger Jens.

Vi befinner oss i Biarritz- Europas surfmecka. Hollywood tog hit surfing i slutet av 50-talet och den har aldrig lämnat staden sedan dess. Här ska jag ta steget från att sitta och kolla på filmen Point break och istället själv ge mig ut i vågorna.

Vi börjar helt från grunden. Med en grundlig genomgång som fokuserar på paddling, upphopp, hur man står på brädan (stance) och senare hur man svänger och hur man får mer fart på brädan.

- Det handlar om att förstå vågor, väder och vind. Det är vanligt att man som nybörjare går ut i fel förhållanden med en för liten bräda, säger Peter.

Första dagen är hoppfull. Innan jag går ut i vattnet. Vi tränar upphopp på stranden och lär oss att bära brädan på ett korrekt och så coolt sätt som möjligt. Det verkar ju så himla lätt. Som erfaren skidåkare och godkänd simmare tänker jag att det där med surfing är något man plockar upp på en eftermiddag. Vi lär oss om line ups, impact-zones, duckdives och hang-tens. Slangen är en viktig del, likaså attityden. Något som instruktörerna driver med konstant.

- Surfing är för alla. Det handlar ju om att dela med sig och om att njuta. Havet tillhör alla, säger Jens.

När jag paddlar ut pumpar adrenalin. Svanka, upp med fötterna, ha koll på

Historik

Surfing som fenomen började på Hawaii. Riktigt när vet man inte, men många säger 1400-talet medan andra säger att människan surfat i flera tusen år. Under början av 1900-talet spreds det sig till USA:s fastland och 1957 över till Biarritz på Frankrikes atlantkust. Under 1950- och 60-talet utvecklades surfing på Hawaii genom några modiga entusiaster med Greg Noles i spetsen. Detta skildras bland annat i filmen Riding Giants. Nu finns det surfare där det finns vågor att surfa.

vågorna. Efter att utmattad ta mig ut till line up inser jag att det kanske inte blir så lätt. Jag frustar och paddlar, får några rejäla kyssar när jag feltajmar vågorna och sprattlar med hela kroppen för att fånga vågorna. Efter att jag lugnat ner mig lite och fått lite tips tar jag ett par vågor. Kicken är enorm! Att rida på naturens egen kraft, känna hur havet driver en framåt samtidigt som surfbrädan skär in i vågens inre. Att bli en del av någonting större och befinna sig exakt där, exakt nu. Det finns ingenting annat. Bara nästa våg, solen som letar sig ner, det eviga bruset av vågor som slår mot stranden och ett gäng sprattlande svenskar på surfbrädor.

När jag några timmar senare kravlar upp på stranden är jag lycklig och totalt utmattad. Axlarna värker och jag kan inte förstå hur jag ska överleva morgondagen. Huvudet är fyllt med saltvatten och svanken ömmar. Det var svårt, frustrerande och underbart roligt på en och samma gång.

- Det är som en trappa i början. Men behöver ta några viktiga steg, sedan blir det lättare och lättare, säger Peter.

Drygt ett år senare står jag och blickar ut över vågorna tillsammans med Peter och Jens i Santa Teresa på Costa Ricas västkust. De skrattar fortfarande lika mycket och lika ofta. De står och hojtar och skriker på stranden och är utom sig av lycka när någon kursdeltagare lyckas ta en lång våg.

De verkar bli lika glada när de själva sätter en skön hang ten som när en kursdeltagare står upp på brädan för första gången.

Profiler i Sverige

FREDDIE MEADOWS

- Skandinavians bästa surfare genom tiderna och Sveriges första surfproffs. Freddie är med på WQS-touren sedan 2009 och har redan många fina resultat från sitt första år på touren. Jens Holmer- driver surfreseföretaget Surfakademin tillsammans med Peter Sahlberg och vill lära svensarna att gå på vattnet. Ägnar sitt liv åt surfing.

PETER SAHLBERG

- driver Surfakademin tillsammans med JENS HOLMER och vill ständigt utveckla surfing i Sverige.

FILIPPA EDGHILL

- är en ung surfare och en stor talang både på shortboard och på longboard och börjar placera sig högt på tävlingar. Men helst av allt frisurfar hon utan krav.

HEINO SKALDIN

- en av Sveriges mest meriterade surfare och var en av pionjärerna med att surfa i Sverige på 80-talet.

- Surfingen är som en konstant älskarinna. Det förändrar verkligen liv. Vi har sett så många av våra deltagare som ändrar hela sin inställning till livet genom surfing. En deltagare botade till och med sin manodepressivitet genom att surfa, säger Jens.

Och det passar alla. Bland kursdeltagare finns folk från hela Sverige. 6-åringar och 65-åringar. Banktjänstemän och studenter. Killar och tjejer. Alla förenas.

Men vad är det då som gör det så fascinerande?

- Det är så många faktorer. Man får hänga med sköna människor i en schysst miljö och leka tillsammans i vattnet. Den otvingade glädjen tror jag folk önskar var en större del av deras liv, säger Peter.

Och få saker är väl tuffare än att surfa?

Utrustning och grenar

Till att börja med behöver man såklart en **surfbräda**. Man mäter dessa i fot, inte meter. **Shortboards** är under sju fot och **longboards** är minst nio fot. Det finns också olika varianter på dessa brädor- **fish**, **egg** och **stubbies** är några exempel.

Säkerhetssnöret som man fäster i benet kallas för **leash**, **surfvaxet** används för att skapa friktion på ovansidan av surfbrädan för att det ska vara lättare att stå på den. **Fenorna** tillkom under 30-talet, och används för att kunna styra brädan lättare. Sedan finns det såklart en massa olika slags **våtdräkter** beroende på vattentemperatur.

Profilen- Freddie Meadows

Freddie Meadows är Sveriges bästa surfare och proffs på heltid. Han delar upp sin tid på världens sju hav och surfar cirka 250 dagar per år för att slå sig in bland de 44 bästa surfarna i världen.

Hur började du surfa? - Jag var sex år när jag först testade surfa på Bali i Indonesien, men det minns jag knappt. Men jag blev som besatt i Portugal när jag var 13 år och surfade med några vänner som nu också är proffs.

Hur delar du upp din tid? - Jag surfar cirka 250 dagar per år och bor större delen av vintern i Costa Rica men reser en del för att surfa. Sedan blir det ju naturligtvis en del resande för att tävla. Men jag är också hemma i Åhus ibland i Skåne och surfar lite secret spots.

Hur är en perfekt surfdag? - Jag går ner till stranden och ser vågor som är cirka tre meter, sedan ser jag till att få ner en kompis som jag kan surfa med och chargea med, alltså ladda tillsammans med. Sedan är det bara att surfa som gäller för hela slanten.

Varför är du så bra? - När jag var liten höll jag på med flera olika sporter men jag ledsnade på alla. Jag har fortfarande inte ledsnadt på surfing. Jag har blivit helt fast i det och det känns fortfarande som att det finns så mycket att lära sig.

Jag känner mig ibland som en snigel, jag vill lära mig allt fortare!

Vilken är din bästa surfdag? - Det var i Panama 2009. Jag knäckte tre brädor på en halvtimme. Varje våg var helt sjuk. Den dagen var helt sanslös.

Har du fått spö av några locals någon gång? - Ja, en gång i Portugal så råkade jag visst ta en våg av en kille som blev vansinnig och till slut slog till mig i ansiktet. Men han var en känd bråkstake som ibland hade kniv med sig ut i vattnet. Jag bad först om ursäkt men tyckte sedan att han var dum i huvudet.

Vilka tre bra tips har du om man ska börja surfa?

1. Ge inte upp utan kämpa dig igenom de första månaderna.

2. Håll dig till en längre bräda, den är lättare att lära sig stå på.

3. Lär dig av polare som är bättre än vad du själv är.

5 bra surfstränder

NORTH SHORE- HAWAII.

Det var på Hawaii allt började. Det sägs att man har surfat här i över 2000 år, men ingen vet riktigt säkert. Så är man en inbiten surfare så måste man ju någon gång återvända till "moderskeppet".

MALIBU- KALIFORNIEN.

Ingen annanstans har longboard-kulturen ett så starkt fäste som här. På med dina retrowayfarer och 50-tals inspirerade surfshorts och du kommer passa som handen i handsken.

CÔTE DES BASQUE- BIARRITZ.

När surfing kom till Europa var Biarritz första anhalten. Det var Hollywood som i mitten av 50-talet introducerade surfing till européerna och sedan dess är Côte des Basque en av Europas bästa surfstränder.

SANTA TERESA- COSTA RICA.

Förr åkte svenskarna till Alperna för att säsonga. Nu åker de till Santa Teresa för att surfa en hel vinter. Paradisstränder blandas med perfekt surfing, både för den våghalsige surfduden som för nybörjaren.

LOFOTEN- NORGE.

Ok, det är inte turkost vatten, perfekta stränder och paraplydrinkar. Men det är ett av Skandinavien vackraste områden som håller på att utvecklas till en riktig surfspot. Omgivningen är fantastisk och hur många har egentligen surfat under midnattssolen?

Attityden är en viktig del och något som Jens och Peter driver med hela tiden. De visar olika sköna sätt att bära brädan på stranden, blir provocerade om någon har rashguard istället för t-shirt när de surfar och ger minuspoäng om man släpar leashen när man går på stranden. Deras surfakademi skolar folk både i vattnet och på stranden.

Vi avslutar med en såkallad dawn patrol. Vi kliver upp 04.45 för att åka jeep på en jordväg till en strand med bra vågor. Inget slår ljuset vid soluppgången. Allt är stilla när vi packar ner brädorna från biltaket. Jens och Peter börjar vakna till liv när de paddlar ut i vattnet. Det blir till någonting magiskt. Ljuset, platsen, vattnet, vågorna och människorna. Det går att ta på energin.

– Älska varje dag. Så vill vi leva, avslutar de.

Ordlista

BEACHBREAK

- vågor som bryter mot en strand.

CROSSTEP

- när man korsar fötterna och vandrar fram och tillbaka på surfbrädan.

DAWN PATROL

- soluppgångssurf.

DROPPA IN

- när man paddlar in i vågen och ställer sig upp.

DUCKDIVE

- en teknik där man dyker igenom en mötande våg på surfbrädan.

HANG FIVE

- när man går fram på surfbrädan och låter fem tår nå över den främre kanten.

HANG TEN

- man går fram på surfbrädan och låter tio tår nå över den främre kanten.

IMPACT-ZONE

- där vågen bryter.

LINE UP

- där man sitter och väntar på vågorna, utanför där de bryter.

LOCALISM

- arga lokala surfare som inte gillar främlingar.

POINTBREAK

- vågor som bryter från en pir eller liknande.

RASHGUARD

- en tröja av polyester eller nylon som används vid olika vattensporter.

REEFBREAK

- vågor som bryter på ett rev.

SHAKA

- det universella surftecknet när man knyter näven och låter lillfingeret och tummen sticka ut.

SNAKE

- någon som tränger sig i line up och snor en annan surfares våg.

SOUL SURFER

- en person som surfar 24/7 och helt lever för surfing.

STANCE

- hur man står på surfbrädan.

SWELL

- själva svallet som skapar dyningarna.

TRIMMA BRÄDAN

- få den att gå snabbare genom att ändra position på brädan.

TUBE

- när vågen blir till en tub som surfaren åker igenom.

WIPE OUT

- när man trillar.